

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 296/08-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. septembra 2008 predbežne prerokoval sťažnosť O. K., B. vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 30 C 186/00 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť O. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. júla 2008 doručená sťažnosť O. K., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorú doplnila podaním doručeným 5. septembra 2008. V sťažnosti sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 C 186/00.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že 22. decembra 2000 podala okresnému súdu žalobu proti Bytovému družstvu B. o primerané zníženie úhrad za užívanie bytu a poplatkov za služby. O žalobe sa nekonalo až do roku 2005. Dňa 27. novembra 2007 okresný súd

vyhlásil rozsudok, ktorým uložil odporcovi zaplatiť sťažovateľke sumu 56 465,60 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania. Odporca podal proti rozsudku odvolanie, ktoré okresný súd predložil Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) až 29. apríla 2008.

Sťažovateľka sa domáhala odstránenia zbytočných prietahov v postupe okresného súdu podaním sťažnosti Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, naposledy 6. marca 2008, ktoré sťažnosť postúpilo na vybavenie okresnému súdu. O prešetrení sťažnosti informovala sťažovateľku podpredsedníčka okresného súdu listom z 30. mája 2008, v ktorom jej oznámila, že *„ďalšie bezprietahové vybavovanie vecí budem pravidelne kontrolovať“*.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Z tohto článku ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je subsidiárna, čo znamená, že ústavný súd ju môže uplatniť len vtedy, ak nemá právomoc poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľa iný (všeobecný súd).

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi napadnutým postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05).

Sťažovateľka namieta zbytočné prietahy v postupe okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 30 C 186/00, čím malo dôjsť k porušeniu jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 a 3 ústavy.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd už vo svojej judikatúre vyslovil, že k porušeniu práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, ak by súd odmietol konať

a rozhodovať o podanom návrhu (žalobe) fyzickej alebo právnickej osoby (I. ÚS 35/98, II. ÚS 8/01). Spôsobenie zbytočných prietáhov v konaní súdom môže založiť porušenie základného práva účastníka súdneho konania na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov v zmysle čl. 48 ods. 2 prvej vety ústavy, ale neznamená spravidla odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy (II. ÚS 8/01).

V prípade sťažovateľky podľa názoru ústavného súdu nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základného práva upraveného v čl. 46 ods. 1 ústavy, čo vyplýva aj z toho, že okresný súd o žalobe sťažovateľky meritórne rozhodol rozsudkom z 27. novembra 2007. Medzi namietaným postupom okresného súdu a označeným základným právom sťažovateľky nie je vzájomná príčinná súvislosť, a preto je sťažnosť v tejto časti zjavne neopodstatnená.

Sťažovateľkou namietaný postup okresného súdu v jej veci ústavný súd posúdil na predbežnom prerokovaní aj z hľadiska možného porušenia jej základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu je však sťažnosť zjavne neopodstatnená aj v časti namietajúcej porušenie základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti vychádzal ústavný súd zo svojej stabilizovanej judikatúry, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty (III. ÚS 61/98). Zároveň zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že ochranu základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov upravenému v čl. 48 ods. 2 ústavy ústavný súd poskytuje len vtedy, ak bola sťažnosť ústavnému súdu podaná v čase, keď k namietanému porušovaniu práva by ešte mohlo dochádzať a nečinnosť orgánu verejnej moci by v tom čase mala ešte trvať (II. ÚS 387/06, IV. ÚS 105/08). Sťažovateľka namieta prietahy v konaní okresného súdu, ktorý vo veci samej v okamihu podania sťažnosti už meritórne rozhodol, vykonal úkony v súvislosti s podaným odvolaním a predložil spis krajskému súdu, a preto už okresný súd v čase doručenia sťažnosti nemohol žiadnym ústavne relevantným spôsobom ovplyvniť priebeh namietaného konania, prípadne prietahy v ňom, a teda nemohol ani porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Sťažovateľka namieta aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy. Vychádzajúc zo subsidiárnej právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd túto časť sťažnosti odmietol pre nedostatok svojej právomoci, pretože o náhrade škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym postupom rozhodujú všeobecné súdy (II. ÚS 86/07).

Vzhľadom na to, že sťažnosť je v častiach namietajúcich porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 ústavy zjavne neopodstatnená a v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy ústavný súd nemá právomoc na jej prerokovanie, ústavný súd sťažovateľku nevyzýval na doplnenie sťažnosti tak, aby spĺňala zákonom predpísané náležitosti podľa § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde, a sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní v celom rozsahu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. septembra 2008